

Фахівцями книгозбірні здійснено інформаційний пошук опублікованих праць науковця, матеріалів про його життя та діяльність, дисертаційних досліджень, проведених під його науковим керівництвом; проведено науковий аналіз зазначених публікацій за змістовою, хронологічною, типологічною та видовою ознаками, здійснено аналітико-синтетичне опрацювання документів.

У покажчику подано бібліографічні описи основного доробку наукової школи вченого: наукові публікації (монографії, підручники, навчальні посібники тощо); громадське визнання наукових досягнень представників школи; опубліковано статі у виданнях, рекомендованих МОН України, в українських та закордонних рецензованих журналах; виставки, на яких наукова школа презентувала свої розробки; наукові конференції, ініційовані науковою школою (оргкомітет, програма тощо). Зокрема в розділі «Наукова школа вченого» висвітлюються бібліографічні описи авторефератів та дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора та кандидата наук.

Покажчики акумулюють творчий доробок сучасних наукових шкіл, представники яких зазвичай є фахівцями певного дослідницького напрямку, а це допомагає науковцям, докторантам, аспірантам, викладачам закладів вищої освіти, студентам й усім, хто цікавиться питаннями педагогічної науки та освіти.

ДОВІДКОВІ ВИДАННЯ ЯК ДЖЕРЕЛО ФОРМУВАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО РЕСУРСУ «ЗНАМЕННІ І ПАМ'ЯТНІ ДАТИ У СФЕРІ ОСВІТИ»

*Т. С. Павленко, науковий співробітник
відділу науково-освітніх інформаційних ресурсів*

Довідкові видання допомагають орієнтуватися у потоці наукової та політичної, соціальної інформації. Як відомо, довідковою літературою називають вид видань, призначення яких – систематизувати матеріал у формі, зручній для отримання довідок. *Визначено*, що саме довідкові видання допомагають знайти лаконічно викладену найрізноманітнішу інформацію, яка розміщена в зручному для швидкого пошуку порядку, для формування електронного ресурсу «Знаменні і пам'ятні дати у сфері освіти», мета якого – інформування науково-педагогічних кадрів, студентів про визначні події культурного та громадсько-політичного життя суспільства, ювілеї видатних діячів освіти, культури, громадсько-політичних діячів, закладів культури та освіти шляхом подання хронологічного переліку визначних дат з історії як світової, так і вітчизняної освіти, педагогіки, психології, філософії та інших суміжних галузей знань. До основних видів довідкових видань належать енциклопедії, словники, довідники широкого тематичного спектра.

Розглянуто деякі джерела інформації, необхідної для створення електронного ресурсу «Знаменні і пам'ятні дати у сфері освіти».

Доведено, що одним з основних джерел формування ресурсу є «Енциклопедія Сучасної України», яка висвітлює всі сфери буття країни. Її матеріали охоплюють період від початку ХХ століття до наших днів.

«Енциклопедія освіти», «Енциклопедія педагогічної освіти України» висвітлюють стан і тенденції розвитку вітчизняної педагогічної освіти. У цих виданнях гідно представлено досягнення педагогічних вищих навчальних закладів України, а також педагогів та громадських діячів, які досягли вагомих успіхів у реформуванні системи освіти та сприяли розвитку освіти в Україні. «Енциклопедія історії України» надає відомості про видатних громадських діячів, учених, діячів культури та мистецтва, освіти, основні історичні події України. «Українська бібліотечна енциклопедія» Національної бібліотеки України ім. Ярослава Мудрого містить низку статей про науковців, організаторів бібліотечної справи, діяльність яких вплинула на становлення та розвиток бібліотечної справи України.

Встановлено, що не менш важливим довідковим джерелом для складання електронного ресурсу «Знаменні і пам'ятні дати у сфері освіти» є енциклопедичні словники, які за характером матеріалу поділяють на галузеві та тематичні. Найчастіше використовуємо «Український радянський енциклопедичний словник» – скорочену версію енциклопедії, «Філософський енциклопедичний словник», «Педагогічний словник», «Український педагогічний словник» С. У. Гончаренка, які містять узагальнену та систематизовану інформацію з теорії й практики навчання та виховання, «Філософський енциклопедичний словник», у якому представлено відомості про творчість визначних філософів минулого і сучасності.

Отже, довідкові видання є надійними джерелами інформації для формування електронного ресурсу «Знаменні і пам'ятні дати у сфері освіти».

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ СУЧАСНОЇ БІБЛІОТЕКИ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ

*С. Т. Бойко, молодший науковий співробітник
відділу науково-освітніх інформаційних ресурсів*

В останні роки Україна перебуває у вирі соціально-політичних подій, що тримають у напруженні і все суспільство загалом, і кожного громадянина зокрема. Насичене інформаційне поле містить не тільки безсторонню інформацію та неупереджені новини, а й численні маніпуляції, пропаганду і неправдиву інформацію (фейки). Щоб медіакористувач знав, яким чином перевіряти сумнівну інформацію (і розумів, що це необхідно робити), свідомо підходив до питань медіаспоживання, розвивав навички критичного мислення та аналізу інформації, а в результаті формував попит на відповідальну і правдиву журналістику, потрібна базова медіаграмотність.

Медіаграмотність – це сукупність «мотивів, знань, умінь і можливостей, що сприяють добиранню, використанню, критичному аналізу, оцінюванню, створюванню та передаванню медіатекстів різних форм, жанрів, а також аналізу складних процесів функціонування медіа в суспільстві» [2, с. 10].

З огляду на стрімкий розвиток науково-інформаційних технологій, бібліотеки набувають нової форми і сенсу. Зокрема, оцифрувати всі 26 мільйонів томів літератури найбільшої бібліотеки світу, Бібліотеки Конгресу